

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

Prima instanță: Curtea de Apel Cahul (jud. Ghenadie Eni)

Dosarul nr. 3ra-417/14

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

09 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele completului

Judecători

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Biroul vamal Cahul împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 31 ianuarie 2011, adoptată în cauza civilă în contencios administrativ la cererea "Petcus-Com" Societatea cu răspundere limitată împotriva Biroului vamal Cahul, intervenient accesoriu brokerul vamal "Valah" Societatea cu răspundere limitată cu privire la contestarea actului administrativ

a c o n s t a t a t:

Argumentele reclamantului:

1. La 20 decembrie 2010 "Petcus-Com" Societatea cu răspundere limitată a depus o cerere împotriva Biroului vamal Cahul, intervenient accesoriu brokerul vamal "Valah" Societatea cu răspundere limitată, solicitând anularea actului constatator a Biroului vamal Cahul nr. 60 din 26 octombrie 2010 cu privire la recalcularea drepturilor de import. În scopul asigurării acțiunii, s-a solicitat suspendarea executării actului administrativ contestat.
2. În motivarea acțiunii, a indicat că la 26 octombrie 2010 de către Biroul vamal Cahul a fost întocmit actul constatator nr. 60, conform căruia "Petcus-Com" Societatea cu răspundere limitată i-au recalculat drepturile de import cu încasarea suplimentară a 53 392,11 lei, în urma importului din 28 mai 2010 și 23 iulie 2010 a mărfii sub formă de polistiren expandabil marca FS1, constatînd încălcarea prevederilor art.11 p.4 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII, art. 127¹³ și pct. 6 art. 231 Cod Vamal.
3. Mai indică reclamantul că, temei pentru adoptarea actului constatator a servit actul de control nr. 0001443 din 25 octombrie 2010, din care reiese că "Petcus-Com" Societatea cu răspundere limitată la 28 mai 2010 prin intermediul brokerului vamal "Valah" Societatea cu răspundere limitată a depus o declarație vamală nr.25101500 de import a polistirenului expandabil marca FS1

în cantitate de 17 000 kg cu valoarea în vamă 267 336, 44 lei, însă la declarația în vamă n-au fost anexate acte suficiente care să identifice veridic vânzătorul și cumpărătorul și valoarea mărfii la vânzare.

4. Prin Încheierea Curții de Apel Cahul din 12 ianuarie 2011 a fost dispusă suspendarea executării actului constatator nr. 60 din 21 octombrie 2010 a Biroului vamal Cahul cu privire la recalcularea drepturilor de import.

Poziția instanței de fond:

5. Prin hotărîrea Curții de Apel Cahul din 31 ianuarie 2011 a fost admisă acțiunea reclamantului. S-a anulat actul constatator nr. 60 din 26 octombrie 2010 emis de Biroul vamal Cahul, prin care "Petcus-Com" Societatea cu răspundere limitată i-au fost recalculate drepturile de import cu încasarea suplimentară a 53 392, 11 lei. În motivare instanța de fond a concluzionat că, Biroul vamal Cahul în procesul controlului vamal a veridicității calculării de către "Petcus-Com" Societatea cu răspundere limitată a drepturilor de import, era în drept să solicite documente și informații suplimentare pentru a verifica datele din declarațiile vamale sau din alte documente prezentate, și doar în caz de refuz, era în drept să purceadă la estimarea valorii în vamă a mărfurilor importate prin alte metode decît cea aplicată de declarant.

Solicitarea recurentului:

6. La 04 februarie 2014, recurentul Biroul vamal Cahul a declarat recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Cahul din 31 ianuarie 2011, solicitând repunerea în termen de exercitare a recursului, casarea hotărîrii instanței de fond, pronunțînd o nouă hotărîre de respingere a acțiunii.
7. Prin încheierea din 02 aprilie 2014, recursul a fost recunoscut admisibil.

Argumentele părților:

8. În motivarea recursului, recurentul a indicat, că repunerea în termenul de recurs este motivat pe circumstanța că, Biroul vamal Cahul nu a putut să-și exercite dreptul de a declara recurs în termenul stabilit de legislația în vigoare, deoarece dispozitivul hotărîrii a fost pronunțat la 31 ianuarie 2011, iar hotărîrea integrală a fost comunicată la 24 ianuarie 2014, urmare a cererii de adresare a Biroului vamal Cahul nr. 38-7 din 15 ianuarie 2014. Mai mult ca atît, conform evidenței corespondenței "intrare" a Biroului vamal Cahul nu este înregistrată nici o scrisoare datată din 01 martie 2011 expediată de instanța de fond, iar dovada recepționării de către Biroul vamal Cahul a hotărîrii contestate nu a fost prezentată și anexată la materialele dosarului, din care motiv consideră recursul depus în termen.
9. Recurentul Biroul vamal Cahul consideră că, instanța de contencios administrativ a interpretat eronat legea făcînd astfel o concluzie greșită cu privire la drepturile și obligațiile părților, atribuind proporționalitatea exercitării dreptului organului vamal față de responsabilitatea obligațiilor expres prescrise pentru declarant. Or, nefiind expres indicat vânzătorul și cumpărătorul, precum și informația folosită de declarant la anunțarea valorii în

vamă a mărfii care nu era veridică și nu era confirmată prin acte, Biroul vamal Cahul nu putea determina valoarea în vamă la momentul declarării, ulterior însă a fost întocmit actul constatator privind recalcularea drepturilor de import a importatorului "Petcus-Com" Societate cu răspundere limitată, fiind aplicate încasări suplimentare.

Aprecierea instanței de recurs:

10. Analizând cererea de repunere în termen și cererea de examinare a recursului, Colegiul consideră neîntemeiate și care necesită a fi respinse din următoarele motive.
11. Potrivit art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.
12. Potrivit art. II pct.(8) al Legii nr. 155 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă a RM, termenul de declarare a recursului împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de către curțile de apel și împotriva deciziilor instanțelor de apel pronunțate până la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei motivate.
13. Potrivit art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, „recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale”. Din materialele dosarului rezultă că dispozitivul hotărârii Curții de Apel Cahul a fost pronunțat la 31 ianuarie 2011, în prezența părților. Decizia integrală a fost întocmită de instanța de fond la 01 martie 2011, fiind expediată participanților la proces, prin poștă. La 17 ianuarie 2014 recurentul Biroul vamal Cahul a depus o cerere prin care solicită expedierea hotărârii motivate (f.d.110). La 21 ianuarie 2014 Curtea de Apel Cahul a expediat repetat în adresa Biroului vamal Cahul copia hotărârii integrale, recepționată de recurent la 24 ianuarie 2014, conform mențiunii de pe avizul de recepție (f.d.111-112). La 04 februarie 2014, recurentul Biroul vamal Cahul a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 31 ianuarie 2011.
14. Întru justificarea cerinței de repunere a recursului în termen, Biroul vamal Cahul a invocat necomunicarea hotărârii integrale a Curții de Apel Cahul din 31 ianuarie 2011.
15. Argumentele Biroului vamal Cahul în acest sens nu pot fi reținute și se resping din următoarele motive.
16. Din materialele cauzei rezultă, că dispozitivul hotărârii Curții de Apel Cahul, prin care a fost admisă parțial acțiunea "Petcus-Com" Societatea cu răspundere limitată împotriva Biroului vamal Cahul, intervenient accesoriu brokerul vamal "Valah" Societatea cu răspundere limitată cu privire la contestarea actului administrativ, a fost emisă și pronunțată la 31 ianuarie 2011.
17. Actele cauzei atestă, că la 01 martie 2011 copia hotărârii motivate a fost expediată în adresa recurentului Biroul vamal Cahul potrivit scrisorii de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.108).

18. Instanța de recurs respinge alegațiile recurentului drept nefondate, precum că conform evidenței corespondenței de ”intrare” a Biroului vamal Cahul nu este înregistrată nici o scrisoare datată cu 01 martie 2011 expediată de instanța de fond, fiind niște afirmații pur declarative, nefiind prezentată nici o probă justificativă care să demonstreze cele invocate.
19. Potrivit art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.
20. Din sensul normelor de drept citate rezultă că, pe durata întregului proces părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului care se examinează la cererile acestora.
21. Potrivit art. 434 alin.2) Codul de procedură civilă „termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit”. Prevederile art. 116 Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile cererilor de recurs. Drept urmare, recursul declarat de Biroul vamal Cahul nu poate fi repus în termenul de recurs.
22. Mai mult, după cum rezultă din materialele dosarului, recurentul Biroul vamal Cahul a avut la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, a fost prezent la pronunțarea dispozitivului deciziei din 31 ianuarie 2011, conform mențiunilor procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d.97-100), însă abia la 17 ianuarie 2014 recurentul Biroul vamal Cahul a depus o cerere prin care solicită repetat expedierea hotărîrii motivate (f.d.110), ca ulterior, peste aproape 3 ani de zile, la 04 februarie 2014, să declare recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Cahul din 31 ianuarie 2011.
23. Prin urmare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, recurentul Biroul vamal Cahul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărîrea primei instanței, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului. La materialele dosarului nu sunt prezentate probe care ar demonstra imposibilitatea Biroului vamal Cahul de a declara recursul în termen.
24. Potrivit art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă ”cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434”. ”Încheierea cu privire la inadmisibilitatea recursului se adoptă de completul din 3 judecători în unanimitate (art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă)”. Avînd în vedere prevederile art. II pct.(6) al Legii nr. 155 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă a RM, recursul declarat de ”Petcus-Com” Societate cu răspundere limitată a fost recunoscut admisibil. Aceasta, însă nu impune examinarea fondului recursului dacă acesta a fost declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, care este unul de decădere.
25. Față de cele ce preced și avînd în vedere faptul că hotărîrea instanței de apel este întemeiată și legală, iar recursul declarat de recurent este depus tardiv, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea instanței de apel.

26. În conformitate cu art. 433 lit.b) Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Biroul vamal Cahul împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 31 ianuarie 2011, se respinge ca fiind tardiv.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Judecător

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

